

Bryssel den 25 januari 2024
(OR. en)

5687/24

SOC 42
EMPL 27

I/A-PUNKTSNOT

från: Rådets generalsekretariat
till: Ständiga representanternas kommitté (Coreper I)/rådet
Ärende: Trepartsförklaring för en framgångsrik europeisk social dialog
– *Godkännande*

I. INLEDNING

Toppmötet om den sociala dialogen i Val Duchesse den 31 januari 2024, med det belgiska rådsordförandeskapet, Europeiska kommissionens ordförande och de europeiska arbetsmarknadsparterna, syftar till att blåsa nytt liv i den europeiska sociala dialogen. Ett utkast till förklaring med titeln ”Trepartsförklaring för en framgångsrik europeisk social dialog”, som har tagits fram tillsammans med de europeiska arbetsmarknadsparterna, innebär ett förnyat åtagande att stärka den sociala dialogen på EU-nivå. Förklaringen ska undertecknas i anslutning till toppmötet av Europeiska kommissionens ordförande, Belgiens premiärminister i egenskap av ledare för Europeiska unionens råds ordförandeland och ledarna för de europeiska arbetsmarknadsparterna.

II. DET AKTUELLA LÄGET

Utkastet till förklaring¹ lades fram av kommissionen och ordförandeskapet för arbetsgruppen för sociala frågor den 25 januari 2024.

Utkastet till förklaring återfinns i bilagan till denna not, med en teknisk justering när det gäller Belgiens premiärminister Alexander De Croos underskrift, för att klargöra att han undertecknar på Europeiska unionens råds vägnar.

III. SLUTSATS

Mot bakgrund av ovanstående uppmanas Coreper att rekommendera rådet (allmänna frågor) att vid mötet den 29 januari 2024 godkänna ”Trepartsförklaring för en framgångsrik europeisk social dialog” enligt bilagan.

¹ Doc. 5686/24.

**Toppmötet om den sociala dialogen i Val Duchesse – UTKAST till slutlig förklaring
Trepartsförklaring för en framgångsrik europeisk social dialog**

Version av den 18.1.24

”Pour que l’Union européenne fonctionne, il faut la compétition qui stimule, la solidarité qui unit et la coopération qui renforce.” (“För att EU ska fungera krävs det konkurrens som stimulerar, solidaritet som enar och samarbete som stärker oss.”) (Jacques Delors)

Toppmötet som hölls i Val Duchesse i dag för 39 år sedan var historiskt. Det lade grunden till de europeiska arbetsmarknadsparternas deltagande i EU:s beslutsfattande. Detta banade väg för hur EU:s socialpolitik utformas i dag och utvecklade den inre marknaden.

Den senaste tidens kriser har påverkat levnadskostnaderna och våra företags konkurrenskraft på ett betydande sätt, vilket har varit en utmaning för både allmänhetens och företagens motståndskraft. EU har vidtagit snabba och beslutsamma åtgärder för att mildra effekterna av dessa kriser på våra ekonomier och samhällen, samtidigt som unionen har upprätthållit sin ambitiösa gröna, digitala och sociala agenda. Med utgångspunkt i dessa kommer ett fullständigt genomförande av den europeiska pelaren för sociala rättigheter, den inre marknads framtid och EU:s konkurrenskraft att stå i centrum för diskussionerna om unionens prioriteringar för de kommande åren.

För att uppnå våra gemensamma mål är och förblir en effektiv social dialog på EU-nivå av avgörande betydelse. Den europeiska sociala dialogen fastställs i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och ska förverkligas på alla nivåer genom samråd, diskussioner, förhandlingar, avtal och gemensamma åtgärder. Den är en hörnsten i den europeiska sociala modellen och vår europeiska demokrati. Den förbättrar arbetsvillkoren och bidrar till att göra EU till den bästa platsen att leva, arbeta och göra affärer på.

Denna förklaring innebär ett förnyat åtagande att stärka den sociala dialogen på EU-nivå och att samarbeta för att ta itu med de viktigaste utmaningar som våra ekonomier och arbetsmarknader står inför. Målet är att skapa blomstrande företag av alla storlekar, tjänster av allmänt intresse och offentliga tjänster, arbetstillfällen av hög kvalitet och förbättrade arbetsvillkor.

Som en del av detta åtagande att stärka och integrera den sociala dialogen i EU:s beslutsfattande åtar sig Europeiska kommissionen, rådet och de europeiska arbetsmarknadsparterna att göra följande:

Ta itu med bristen på arbetskraft och kompetens

Bristen på arbetskraft och kompetens inom många sektorer har blivit en flaskhals för hållbar tillväxt. EU:s framtida långsiktiga konkurrenskraft måste gå hand i hand med arbetstillfällen av hög kvalitet och en arbetskraft som har rätt kompetens. Rätten till inkluderande utbildning och livslångt lärande av god kvalitet i enlighet med princip 1 i den europeiska pelaren för sociala rättigheter är avgörande för att hjälpa alla förvärvsarbetande, arbetslösa och personer utanför arbetsmarknaden.

Med utgångspunkt i de politiska åtgärder som EU och dess medlemsstater har vidtagit är undertecknarna fast beslutna att göra vad de kan för att få in fler människor på arbetsmarknaden, förbättra arbetsvillkoren, underlätta erkännandet av kvalifikationer och integrera arbetstagare som kommer från utlandet genom social dialog och kollektivförhandlingar.

Kommissionen kommer i samarbete med arbetsmarknadens parter att lägga fram en handlingsplan för att ta itu med bristen på arbetskraft och kompetens senast våren 2024.

Sätta den europeiska sociala dialogen i centrum för vår framtid

Undertecknarna upprepar sitt åtagande att fullt ut respektera och främja arbetsmarknadsparternas och den sociala tvåpartsdialogens roll. Detta innebär full respekt för fackföreningarnas och arbetsgivarorganisationernas befogenheter som aktörer i den sociala dialogen och för den unika roll som arbetsmarknadens parter och den sociala dialogen spelar på europeisk och nationell nivå. Den roll som fördraget ger arbetsmarknadens parter skiljer den sociala dialogen från andra former av samråd, såsom dialogen med det civila samhället.

Inrätta ett sändebud för den europeiska sociala dialogen

För att främja och stärka den sociala dialogens roll på europeisk och nationell nivå kommer ett särskilt sändebud för den europeiska sociala dialogen att inrättas inom Europeiska kommissionen. Sändebudet kommer att stödja och samordna genomförandet av kommissionens meddelande om att stärka den sociala dialogen i EU, med utgångspunkt i kommissionens nätverk av samordnare för den sociala dialogen, och fungera som kontaktpunkt för arbetsmarknadsparter för att gemensamt informera om frågor som rör den sociala dialogen.

I detta syfte kommer kommissionen, i samråd med de europeiska arbetsmarknadsparterna, att inrätta en mekanism för att ta emot gemensamma rapporter från de europeiska arbetsmarknadsparterna om den sociala dialogen på EU-nivå. I situationer där arbetsmarknadens parter gemensamt konstaterar att den sociala dialogen inte respekteras och främjas på lämpligt sätt på EU-nivå kommer sändebudet att följa upp och samordna kommissionens svar på dessa gemensamma rapporter.

Om arbetsmarknadens parter gemensamt identifierar problem på nationell nivå kommer sändebudet att förmedla dessa gemensamma farhågor till EU-institutionerna.

Sändebudet för den europeiska sociala dialogen kommer att upprätthålla regelbundna kontakter med de europeiska arbetsmarknadsparterna. Sändebudet bör agera opartiskt och i linje med kommissionens institutionella befogenheter samt fullt ut respektera självständigheten för de europeiska arbetsmarknadsparterna, som kommer att fortsätta att samarbeta direkt – enskilt eller gemensamt – med EU-institutionerna som en del av EU:s politiska och sociala dialogprocesser.

Sändebudet kommer att bidra till genomförandet av de åtaganden som gjorts för att stödja och främja den sociala dialogen, bland annat i fyrpartsuttalandet ”En ny start för den sociala dialogen”.

Lansera en pakt för den europeiska sociala dialogen

Detta toppmöte om den sociala dialogen i Val Duchesse inleder en process i riktning mot en ”pakt för den europeiska sociala dialogen”. En rad treparts- och tvåpartsmöten med de europeiska arbetsmarknadsparterna kommer att genomföras för att ta fram nya förslag i syfte att stärka den europeiska sociala dialogen.

Vid mötena kommer man bland annat att diskutera EU:s institutionella och finansiella stöd till den europeiska sociala dialogen på alla nivåer, kapacitetsuppbyggnad hos arbetsmarknadens parter, bland annat med hjälp av ESF+, och hos arbetsmarknadens parter i kandidatländerna, en överenskommen tvåpartsstrategi för förhandlingsprocesser och genomförande och främjande av europeiska självständiga avtal och avtal som genomförs genom EU-direktiv/rådsbeslut.

Denna process kommer att mynna ut i en ”pakt för den europeiska sociala dialogen”, som ska vara klar i början av 2025.

För kommissionen

Ursula von der Leyen

För Europeiska unionens råd

Alexander De Croo

För BusinessEurope

Fredrik Persson

För EFS

Esther Lynch

För SGI Europe

Pascal Bolo

För SMEunited

Petri Salminen